

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, s dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 80.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju se pusti. — Za odgovor je priložiti imena. — Telefon številka 118.

Bolgari dosedaj popolnoma poraženi.

Struna je — počila.

PISMO IZ BELGRADA.

Belgrad, 17. (30.) junia 1913.

»Rat otpočeo.«

Svoj čas čital sem nekje lepo pravljico o Janezku in Jurču, in ker so že balkanske razmere po vsebini precej podobne tema dvema junakoma, ne bo odveč, ako jo povem tudi širši javnosti.

Janezek in Jurče sta sta prav prijateljsko in zadovoljno po prašni cesti, kje sta bila in kam sta bila namenjena, seveda ne morem povedati, glavno je, da sta bila velika prijatelja.

Ob poti zagledala sta lepo košato orehovo drevo, željno sta se ozirala nanj, ali bi se ne dalo dobiti na njem kaj orehov.

»Jaz ga že vidim enega, tamle na tisti veji, vidiš,« pravi Janezek. Jurče pa je bil izboren plezalec.

Meni nič, tebi nič in že je bil na drevesu kakor gibčna, lahkonoga verveca in ko je zopet stopil na trdna tla pred vzradoščenega Janezka, je že imel v roki lep velik oreh. Seveda, kakor dobra prijatelja, morala sta si ta oreh razdeliti med seboj. To pa ni bilo tako lahko.

»Jaz sem ga prvi zagledal in zato mi pripada večja polovica. Ko bi ga jaz ne videl s svojimi dobrimi očmi, ti bi ga gotovo ne mogel dobiti,« se odreže Janezek in močnato zagovarja veliko svojo uslugo, ki jo je storil obema.

»Ni res,« pravi Jurče, »jaz sem si še celo hlače raztrgal, da sem ga dobil in oreh je moj, ker pa si moj prijatelj, ti privoščim kljub temu malo jederca.«

Tako sta se pripravala delj časa, dokle: si nista končno skočila v lase. Slučajno pa pride mimo nek mož in ju posvari, da se ne smeta pretepsti, saj sta si vendar oba prijatelja.

Končno mu razložita oba svoje težave in celo zgodbo o orehu, proseč ga naj jima razsodi po pameti in pravu, komu izmed njiju pripada večja polovica.

»Daj sem oreh,« ukaže mož Jurču, »jaz bom vama razsodil po pravici, da se v bodoče ne bode ta več ravsala med seboj.«

Jurče mu izroči oreh, mož pa vzame iz žepa »pipeca«, razpolovi lupino, vzame jedro iz nje in ga sne fantoma pa izroči vsakemu polovico lupine, nato pa odide mirno po svoji poti naprej.

Začuden se spogledata Janezek in Jurče, za nameček pa še razsodnika, ki ju je opeharil za izborno sladčico.

Kamenja je bilo sicer dovolj na cesti za hrbet novodobnega Salomona, vendar spoznala sta oba svojo krivdo, ker se nista hotela mirno pobotati in sta odšla dalje za svojim ciljem, Jurče z raztrgano hlačnico, Janezek pa z »bunko« na čelu, edino kar jima je ostalo od oreha, ker lupine sta — ne ravno rahlo — položila v travo, kraj ceste.

Moralo te pravljice bo ljubeznivi čitatelj že sam razrešil, morda bolje kakor pa sto tiskanih pol komentarja.

Prvi glas o velikih spopadih

srbske in bolgarske vojske je dospel v skupščino.

Ravno je govoril voditelj opozicionalne narodnjaške stranke posl. Ribarac proti politiki min. predsednika Pašića, ko je prisopil v dvorano nek gospod in pristopil brez vseh ovinkov k ministrski mizi, izročivši Pašiću list papirja.

Pašić vzame list, prečita in se vidno vznemiri, pogleda naokrog in zopet čita, nato pa ga izroči prisotnim ministrom.

Na ministrskih sedežih je nastalo pritajeno šepetanje in nemir in dva ministra sta se takoj odstranila.

Kmalu nato pride na častniško galerijo nek žurnalst in pripoveduje svojim kolegom važno novico, o velikih spopadih med bolgarsko in srbsko armado.

Dve diviziji bolgarske pehote z enim delom artiljerije in konjice je napadl ponoči srbske predstraže, katerim je priskočila na pomoč v bližini se nahajajoča srbska armada. Boj še vedno traja.

Pozneje se je izvedelo tudi to, da Bolgari napredujejo in so že prestopili mejo in zavzeli več važnih pozicij. Glavni napad so izvršili Bolgari pri Vilandovu, da zavzemo tamnošnje železniško progo. Bojna črta Retka-Bukva-Zletovo-Neongazi je v ognju, najstrašnejši boj pa se bje na Gvčjem polju, kjer deluje neusmiljeno bolgarska artiljerija. Srbi so zaprosili pomoči. Toda to vest je vlada zaplenila, kakor tudi več drugih, da se javnost ne razburi.

Dalje prihajajo vesti, da so Turki in Grki v Trakiji dobili v poslednjih dneh večje množine orožja in vsak hip je pričakovati vstaje v Trakiji, kjer je pod bolgarskim terorjem 900.000 duš nebolgarskega prebivalstva.

V Caribrodu je ustavljen srbski kurir iz Sofije od bolgarskih čet in mu je odvzeta vsa pošta srbskega poslanstva v Sofiji za srbsko vlado. Otok Sasos je v plamenu.

Pri Semahotisu in Tuzli Teyflik odgovorile so grške čete na bolgarska izzivanja s strašnim ognjem iz topov.

V Solunu je grška policija aretirala nekega Bolgara, ki je nosil pri sebi v stekleni cevi kolerične bacile za namenom, da okuži mesto. Ta nesramni bolgarski zločin, ako je vest resnična, zasluži najhujše obsodbe in kulturni svet mora pljuniti na ljudi, ki se poslužujejo takih barbarskih sredstev.

V Solunu samem pa je pričakovati pouličnega klanja, ker je tam še tisoč bolgarskih vojakov, ki se ne bodo dali zlepa razorožiti, kdor pozna bolgarsko trmoglavost, lahko sklepa o pobojuh na ulici, tembolj, ker so židje na strani Bolgarov, boječ se, da bi jim Grki ne delali konkurence v grškem Solunu.

To so tedaj prve vesti kot predhodnice nove balkanske vojne.

Ljudstvo se je okrog polne trumoma izprehajalo po teraziji, dasi je pihala precej hladna jesenska sapica in celo popoldne je bilo na ulici izredno veliko ljudi, ki so z napetostjo pričakovali novih vesti.

Pašićeva izjava.

Z nestrpnostjo se je pričakovalo današnjega dne, v katerem bi se imela odločiti usoda arbitraže.

Opozicionalni in šovinistični listi so v dolgih člankih dokazovali poslancem, naj dobro premislijo, predno izrečejo usodni svoj »za« ali »proti« arbitraži. Bolgarsko je treba postaviti pred »fait accompli« s proglasitvijo aneksije osvojenega ozemlja.

Ker se je vlada zadnjič izvila iz zagate in ni napravila skupščini obljubljenega ekspozea v tajni seji skupščine, je opozicija vložila interpelacijo, na katero je Pašić danes odgovorjal.

Število tujih častnikov se je v Belgradu kar čez noč podvojilo, to se je videlo posebno na častniški galeriji v današnji seji skupščine.

Prihod tujih dopisnikov je do pičice podoben lastovkam, le s tem razlikom, da prvi oznanjajo stranske in krvave dogodke, ki se približujejo čestokrat z negotovim korakom, druge pa so predhodnice vse se pomladi, ki kliče vse k novemu življenju.

Prvo je smrt, drugo je življenje.

Po prvih formalnostih je predsednik skupščine podelil takoj besedo Pašiću: Kraljeva srbska vlada

zahtevala je v svojem zadnjem ekspozeu revizijo srbsko-bolgarske pogodbe. Vlada je predlagala, naj si razdele sami zavezniki osvojenega ozemlja. O tem je poslala vlada bolgarski vladi noto tri dni pred objavo prvega ekspozea. Na caribrodskem sestanku dogovorjeno je bilo, da se vsi štirje ministrski predsedniki sestanejo v Solunu. A takoj nato

je podal Gešov demisijo svojega kabineta, ki ni soglašal z njegovimi miroljubnimi nazori.

Ko je ruski car izprevidel, da se zavezniški sami ne morejo sporazumeti, pozval je Srbijo in Bolgarsko k arbitraži. Srbska vlada — da onemogoči oboroženo akcijo —, predlagala je Bolgarski, naj obe državi sočasno demobilizirata tri četrtine svoje sedanje vojne moči. Bolgarska ni vsprejela tega predloga, pač pa je predložila nemožne pogoje, ki so bili za Srbijo nevprejemljivi. Istotako je Bolgarska odbila predlog o reviziji pogodbe.

Srbska vlada je odgovorila na ponujeno arbitražo, da isto vsprejme na podlagi revidirane pogodbe; Bolgarska pa je zahtevala arbitražo po pogodbi.

Srbija je zahtevala, da se izvrši razpredelba meja istočasno med vsemi zavezniki, a Bolgarska je pristala samo na srbsko-bolgarsko mejo.

Ko se je srbska vlada prepričala, da se bo vršila arbitraža na širši podlagi, odločila se je za isto in v Petrograd je poslan memorandum (spomenica) o srbskih zahtevah.

Srbska vlada stoji še vedno na stališču izraženem v prejšnjem ekspozeu.

Po Pašićevem govoru razpletla se je obširna debata, ki se bo nadaljevala še jutri:

Javen shod.

Danes popoldne se je imel vršiti javen shod v dvorani hotela »Opera«, a sklicatelji na shod niti niso prišli, končno je nekdo sporočil, da se shod ne vrši vsled tega, ker so poslednje vesti napravile shod brezpredmetnim in bi isti mogel le škodovati obči stvari.

Okrog šeststo ljudij se je potem mirno razšlo.

Toda o tem pa jutri.

Mars.

Kocka je padla.

Naše včerajšnje vesti o srbskih vsehli so se v polni meri potrdile. Bolgari že imajo svojo Slivnico; Srbi so tudi Slivnico vrnili. Prisljeni so bili v to, kajti sedaj je jasno, da so se na napade Bolgari pripravljali sistematično. Še predno so se začeli boji med Srbi in Bolgari, je bolgarski poslanik v Belgradu podal protestno noto radi srbskih napadov. Podal je noto ob desetih dopoldne, boji so se pa začeli ob 2. uri ponoči nato, kar dokazuje, da je bila nota pripravljena že dan prej, kajti Bolgari so hoteli izvršiti napad že predsončnim —

tako se poroča 1. julija iz Belgrada — a je napad moral izostati radi nepričakovanih zaprek. Da bi preprečili svet o srbski krivdi, je general Savov se poslužil židovskih kršćansko-socialnih poročevalcev...

Gjeogeli srbski. — Zveza med srbsko in grško armado zopet ustvarjena.

Edini vspeh, ki ga je dosedaj mogla zaznamovati 100.000 mož broječa bolgarska armada, je, da se ji je za kratek čas posrečilo pretrgati zvezo med Belgradom in Solunom z zavzetjem Gjevgelija. Toda niso se dolgo veselili svojega vspeha, Srbski topovi in bajoneti so jih pregnali in Gjevgelij je zopet v srbskih rokah.

Neprestani bolgarski napadi so srbske čete prisilili, da so stopile v ofenzivo in ofenziva se jim je sijajno obnesla.

Boj za Štip. — Štip osvojen. — Bolgari 1200 mrtvih in ranjenih.

Kakor znano, so bolgarske čete pred nekaj dnevi zasedle Štip in se niso hotele umakniti. Ko so Srbi opustili defenzivo in pričeli z ofenzivo, se je vnel krvav boj za Štip.

Na obeh straneh so zelo velike izgube, Štip je padel v srbske roke. Kolikor je dosedaj znano, so Srbi že snoči prodrli do obronkov Plakovičke planine, 10 km od Štipa. Boj se danes nadaljuje na celi fronti. Srbske čete prodirajo v smeri proti Štipu in Kočani. Po nekaterih vesteh so Bolgari izgubili tudi že Kočane. S tem je bolgarska vardarska armada popolnoma odrezana od klustendilske armade. Tu so bili bolji na hujši in so na obeh straneh zelo velike izgube. Samo pri koti 650 so včeraj Bolgari po svojem ponesrečenem napadu pustili na bojišču 1200 mrtvih in ranjenih. Višine pri vasi Drenka je zavzela srbska pehota z bajonetnim naskokom. Bolgari so na divjem begu ostavili 6 topov in 4 municijske vozove. Danes so poskušali Bolgari zavzeti Gornji Trogerod, a Srbi so jih takoj naskočili z bajonetnim naskokom in bolgarska četa je bila po hudem boju razorožena. Od več strani prihajajo tudi poročila o bolgarskih dezertacijah.

Krvavi boji pri Krupistu. — Dva bolgarska bataljona vjeta.

Po poročilu iz srbskega glavnega stana v Skoplju so danes zvečer Srbi po silno krvavem boju zavzeli Krupiste. Po privatnih poročilih so bili boji pri Štipu-Krupistenenavadno krvavi in obupni. Na obeh straneh so velikanske izgube. Bitko je odločila srbska artilerija, ki je učinkovala naravnost grozno. Dva bolgarska bataljona sta bila vjeta. Med bežimi Bolgari je nastala nepopisna pa-

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»Ne bo zadoščalo, gospa markiza. Namenjena vam je ugodnost — resnična ugodnost verjemite mi to! — da prenočite generala fon Hercoga in njegove ordonančne oficirje. V pritličje tega krila se lahko nastanijo vsi vojaki, in celo prav udobno.«

»Pa oficirji?«

»Koliko jih je?«

»General ima dva adjutanta...«

Z mano vred nas je troje.«

»V prvem nadstropju je salon z veliko obednico — in vrhu tega še četvero spalnic, izmed katerih je ena prav razkošno opremljena.«

»Oh!« je zamrmral divjak s sirovim glasom. »Pokažite mi vse to.«

»Da; recite samo svojim vojakom, naj potpre dotle!«

»Rečem naj?« se je nasmehnil zaničljivo. »Pruski oficir ne reče svojim ljudem ničesar; on jim ukaže!«

Po teh besedah, ki jih je govoril markizi Klari, z očividnim namenom, imponirati ji, se je obrnil k moštvm in zatulil s srditim glasom:

»Ab-tak! Puško k nogi!... In da se mi nihče ne gane, vi preščit!«

Nato je rekel Klari z vso svojo ljubeznivostjo:

»Niti s prstom ne bodo trenili, lepa gospa.«

Mladi ženi so vzdrgetale nosnice. Ta nesramnost!

»Res,« je dejala sama pri sebi, »ta drhal se menda rodi in šola v svinjari.«

Ne da bi mu odgovorila le besedico, je sledila svoji tašči.

Ogled je očividno zadovoljil praporščaka.

»Oh,« je dejal, »tu se bo dobro spalo... In v tej obednici nam bodo servirali?«

»Treba vam bo samo ukazati služinčadi, kaj hočete jesti.«

Ni si mogel česa, zarežal se je široko:

In piti... Šampanjca dobimo tudi?«

»Gotovo, gospod; v mojih kle-
teh ga je dovolj, in vi ste gospodarji nad vsem.«

»Vraga, res mi niso zaman hvallili ljubeznivosti francoskih dam. Silno ste ljubeznivi, gospa markiza.«

»Nikakor ne, gospod, Francoska žena sem, ki se ne more braniti proti vojnemu pravu, kakor ste rekli prej sami. Drugačnih čuvstev mi ne smete podtikati.«

»To ni prav, milostijva. Naš kralj se ne bojuje proti Francozom, takorekoč, in proti Francozinjam še posebno ne... Kako bi se mogel človek vojskovati zoper tako prelesto mlado damo, kakor jo vidim ob

vaši strani?«

Te bedaste besede je opremil z nerodnim, drvenim poklonom proti markizi Klari. Ali stara markiza mu je segla v besedo:

»To je soproga mojega starejšega sina.«

»Vaš starejši sin je jako srečen, milostna.«

»Res da, mrtev je... To ste hoteli morda reči!«

»Oh!«

»Ne pozabite na svoje vojake, gospod,« je odgovorila tašča suho. Odslovila ga je z visokomernim naklonom glave in odšla z markizo Klaro, ne meneč se dalje za podpornika, osuplega nad tem nedostojnim ponosom.

Ta hip pa je dospel general von Herzog s svojim generalnim štabom.

»Stanovanje?« je vprašal podporočnika praporščaka, ki je salutiral in se vzravnil pred njim kakor sveča.

»Pripravljeno, gospod general.«

»Primerito?«

»Imenitno!«

»In jed?«

»Treba vam je samo naročiti, kaj izvolite.«

»Pokličite torej kuharja, Lačen sem kakor volk.«

»In žejni niste, gospod general?«

»Gotovo, da sem. Zakaj?«

»Zato, ker je mnogo šampanjca na vašo razpolago.«

»Dobro, Gospodje, pili bomo na zmage naših vojakov... na slavo

naših junakov... našega kralja in nemške domovine!«

Nekaj malega pa se je bilo izpremenilo v tem, kar je bila odredila markiza in kar so bili sprejeli Nemci s tolikim navdušenjem, General von Hercog je imel tri ordonančne oficirje, vse tri višjeje čina kakor podporočnik von Hinten. Hočeš, nočeš, moral je odstopiti krasno sobo, ki jo je bil v duhu že naprej določil zase.

Razočaran se je vrnil k velikim vratom, ki so bila že zaprta, in pozvonil. Poklicali so markizo, ki je prišla nemudoma.

»Ali nimate sobe v stranskem krilu, gospod?«

»Ne, milostna. Ordonančni oficirji so zasedli vse.«

»Dobro. Pridite zvečer in pozvonite tukaj.«

»Opozarjam vas samo, milostijva, da se vrnem morebiti nekoliko pozno.«

»Kadarkoli; vedno bo nekdo tu, ki vam odpre.«

Kar se je vršilo v stranskem krilu zvečer, je bilo ostudno.

Videči, da jim je na razpolago vsa bogato založena grajska klet in jedilna shramba, so poslali Prusi brž po oficirje, nastanjeni v vasi. Sledilo je požiranje brez mere in meje, ki je navdalo celo francoske služabnike s studom in ogorčenjem. In kakor nezumno so mašili jedila vase, tako živinsko so jih tudi zalivali z vini, ki so romala neprestano iz grajske kleti na oficirsko mizo. Pili so in rjuli na

slavo svojega Vaterlanda, dokler se ni zgodila nezaljšana ostudnost, da je izbruhnil pijani general zavžito pi-
jačo, po mizi, po svoji uniformi... po dveh oficirjih, ki sta ležala pod mizo na desni in na levi, onemogla od te veličastne proslave pruskih zmag.

Isto, kar poveljniki v prvem nadstropju, je počelo moštvo v pritličju — ako možno, še grje in odurneje...

Ko niso mogli več zlivati vase, so spravili oficirji generala z velikim trdom v njegovo stanovanje in se začeli razhajati. Grof von Hinten se je majal pred vrati z dvema tovarišema.

»Kje pa ti stanuješ?«

»V krilu, ki sta ga pridržali Francozinji zase.«

»Francozinji... Ali sta lepi?«

»Ena je...« je odgovoril podporočnik, pijan kakor muha, z zapletajočim se jezikom. »Oh, takšne oči ima... takšne ustnice... takšne lase...«

»Ali si govoril z njo?«

»Kajpak da sem... Preljubeznjiva...«

»Da, da, kakor Francozinje vobče... Zaljubila se je vate, seveda.«

S sirovim grohotom in opazkami, ki jih ni mogoče zapisati, sta segla tovariša grofu von Hinten v roko in odkolovratila proti vasi.

Strašno težka se je zdela podporočniku pot do velikih vrat.

(Dalje.)

nika. Veliko število Bolgarov se je udalo na begu. Srbi jih zasledujejo.

Torej: srbska armada na celi črti zmagovalna. S tem, da se ji je posrečilo zavzeti Štip je

prebit bolgarski centum.

Bolgari so se dobro zavedali važnosti teh pozicij, zato so trikrat poskušali z bajonetnim naskokom osvojiti izgubljene pozicije. Toda vsi njihovi junaški napori so bili brezuspešni. Srbi se s strahovitimi artilerijskimi ognji razbili Štip.

Srbske potrebnosti je konec. Velešiam je poslala noto, v kateri naznanja, da bo smatrala vsak nov napad za »casus belli.« Srbske čete bi v tem slučaju takoj prekorale bolgarsko mejo.

Vsak trenutek je pričakovati, da se prekinejo diplomatske vezi med Srbijo in Bolgarijo.

»Samouprava«, trezen list, vladin organ, piše: Bolgari so začeli in se sami izločili iz Balkanske zveze. Branili bomo svoje eksistenco. Z nami Grki in Črnogorci.

Bolgariji svetujejo popustljivost.

Srbski uspehi se že kažejo tudi v diplomaciji. Poslaniki Rusije, Francije in Anglije so intervirali pri bolgarski vladi, ter ji nujno nasvetovali, naj popusti in potrpi. Ministrski predsednik dr. Daney je bil v dolgotrajni avdienci ponoči pri kralju Ferdinandu.

Nihče ni vesel bratomorne vojne, toda, kdor jo je začel, ta naj nosi posledice. Srbi so se le branili.

Stajersko.

Maribor. (Fotzen-kultura slovenskega klerikalnega deželnozborskega poslanca dr. Verstovška). Naši klerikalci so jo s svojo »naobraženostjo« tako daleč dovedli, da ne razločujejo človeka od psa! Minolt pondeljek so imeli mariborski gimnazijci v ljudskem vrtu svoje mladinske igre z običajno in sedaj toli priljubljeno nogometno tekmo. Pri tem igranju je stal bodoči osmošolec D. C. izven gola in gledal igrajoče. Nakrat pade žoga ven in C. jo prime ter požene nazaj v igrišče. Slučaj je hotel, da je pri tem žoga zadela dr. Verstovškovega sina, ki je — mimo grede povedano — tretješolec, tako v obraz, da je začel iz nosu krvaveti. Dr. Verstovšek je to opazil in na mah skočil proti C-u, češ: »Vi ste mojega sina napadli in poškodovali! Temu je C. ugovarjal, češ, da to ni res in da je le nesreča tako hotela. Njegovim besedam se je seveda pridružil vse številno navzoče dijaštvo v glasnem protestu. A vse to ni nič pomagalo. Že v naslednjem trenutku je zarjul Marijin vitez, dični slovenskoklerikalni dežel. in drž. poslanec dr. Karol Verstovšek nad njim: »Vi falot, Vi! in mu je prisolil — svojo flosarsko tace za ušesa. Fant, in z njim njegovi tovariši — Slovenci kot Nemci — so za trenutek odreeneli, a imeli toliko razsodnosti, da so svojo razburjenost vsaj v toliko ohranili, da se ni zgodilo to, kar bi se bilo lahko... Dr. Verstovšek pa je imel vseeno še dovolj drznosti, žaljenega naprej izpraševati, kaj je in v kateri razred da hodi, češ, da ga bo stavil na odgovor! To je seveda bilo tudi najmirnejši preveč in nastali so glasni, ogorčeni klici protesta. To je dr. Verstovška vsaj v toliko streznilo, da je urno izginil iz Ljudskega vrta, ter vzel svojega scartilanega sina seboj. — Tako daleč smo že prišli torej, da si moramo pustiti svoje sinove klofutati od čisto navadnih, prostaško vzgojenih in istotako mislečih, akademskih naobraženih ljudi! Kdo bi kaj takega trpel še dalje? Odločno pozivljamo gimnazijsko ravnateljstvo, da poskrbi užaljenemu potrebno zadoščenje. Če bi se to ne zgodilo, pojde stvar dalje. Takrat pa ne vemo, če bo to gospodi ljubo! Saj se razumemo...?

Iz Gradca. (O deželnem zboru.) V merodajnih krogih našega deželnega odbora ozir. v krogih oseb, ki so tem najbližje stoječe, se vedno pogosteje pojavlja mnenje, da bo štajerski deželni zbor razpuščen. Če odgovarjajo te vesti v polnem obsegu resnici, se ima na bodočo jesen še enkrat poskusiti, ali so slovenski obstrukcionisti pripravljeni, prenehati s svojo obstrukcijo, ozir. započeti novo taktiko. Čim se ta poskus posreči, se deželni zbor snide na kratko poznojesensko zasedanje, da reši nekaj najnujnejših vprašanj, med temi tudi ono učiteljskih plač(?) Če bo pa končni rezultat nasprotno pokazal, se deželni zbor razpušči in razpišejo nove volitve, ki bodo mogoče že v prvem predpomladnem mesecu, na kar se snide dežel. zbor k daljšemu zasedanju. Če bi sloven. klerikalci potem še nadalje vstrajali pri svoji prvotni taktiki, pa pride od tega s čimur se je že grozilo: da bo večina vladala preko slovenskih klerikalnih nosilcev.

In mi? Vesti o situaciji v deželnem zboru postajajo čim dalje resnejše. Ne da bi hoteli fiktivno prehitovati, imamo utis, da je položaj že dosegel nekako vrhunec. Na vsak način pa smo pred alternativno, da se zganemo in začnemo tudi mi s pripravi v polnem obsegu. Še par mesecev nas loči od trenutka, ki nam ima razjasniti, ali obvlada glede dežel. zbora današnje razpoloženje, ali pa se imajo razpisati nove volitve. Naj bo stvar že tako ali tako, eno ali drugo pride gotovo. Naša dolžnost pa je, da smo pripravljeni in nas kakšne možnosti ne presenetijo.

Iz Maribora. V nedeljo jutraj se je dvignil v višave prvi balon letošnje sezone. Vzlet je bil zvezan z marsikatero neprilichnostjo. Skrajna ga je onemogočil dežel. v nedeljo pa teža. Prvotno je bilo določeno, da se vzletu udeležijo 4 osebe. Ko pa je prišlo do tega, da balon spuste, se je pokazalo, da je teža prevelika. Izprazniti so morali sedem žaklov peska, vrhu tega pa še posaditi na suho nekega predebelega profesorja, kajti balonu se kar nič ni hotelo iti v zrak. Kje in kakšno je bilo izkrcanje, do danes še ni znano.

Dr. Peter Rosegger je objavil v »Heimgarten« prošnjo, da se naj opuste vse osebne čestitke. Motivira to prošnjo s tem, da mu je njegov zdravnik svetnik dr. Mahnerl prepovedal vsako razburjenje. — Druge vesti pa vedo zopet povedati, da se hoče Rosegger s tem izogniti vsem nemškonalionalnim manifestacijam, ki bi jih na njegov račun radi uprizorili Nemci. Rosegger pač dobro ve, kako daleč gredo pri tem njegovi sorjaki: da ne blatijo le svojih sodržavljancev marveč, da izrabljajo take prilichnosti tudi v druge, nečedne svoje namene.

Lurški čudeži — o katerih smo tudi mi že poročali — so izzvali živahno polemiko med zdravnikom dr. Aignerjem in profesorjem bogoslovja dr. Udejem. Na več stavljenih mu vprašanj, je dr. Aigner dr. Udeju nakratko odgovoril in skušal ovreči trditve dr. Udeja v »Gr. Volksblattu« Na te odgovore je zopet reagiral dr. Ude in priznati moramo, ne ravno nerodno, samo, da je v teh odgovorih zelo malo stvarnih poskusov dr. Aignerjeve trditve, da so lurški čudeži le gospodarski švindeli, kot neresnične ovreči. Če pojde časnikaška polemika obeh tako naprej, potem se bosta moža, zlasti pa dr. Ude, pač zapletla v nebroj vprašanj in proti vprašanj, ne bosta pa dosegla svojega namena. Glavna krivda leži pri vsem tem na dr. Udeju, ki je kot glavni prgovornik zapričel polemiko. Dr. Ude se upira na nek slučaj Rodde, dr. Aigner pa na vse one številne slučaje, ki jih je sam zrl v Lurdu. Dr. Aigner tudi ponovno predlaga dr. Udeju, zainteresirati pristojne cerkvene oblasti. To pa je dr. Udeju očitno neprijetno in, na direktni poziv para ta zamah zopet — s številnimi protivprašanj. Tudi na prošnjo dr. Aignerja, zakaj vatiikan ne aprobiru lurških čudežev, se izogiba dr. Ude z meglenimi protivprašanj. Do danes je vsa polemika dozorela le tako daleč, da skuša dr. Ude zavesti dr. Aignerja v cel labirint vprašanj. Ali mu pojde dr. Aigner na lim ali ne, bo pokazal nadaljni razvoj cele afere, Vendar, dvomimo, da pojde to in da se posreči dr. Udeju njegova nakana. — To poročamo za danes, ker nečemo, da bi bili prekasni in s tem pri naših engrossistih z lurško vodo, tam okrog »Slovenca« itd. dali povod lažnjivemu pisarjenju da smo obmolknili pod težo dokazov v prilog lurškim čudežem. Kadar zavzamemo stvar v polemiki med obema doktorjema določnejše forme zlasti na strani dr. Udeja, bode tudi naša naloga, baviti se s stvarjo še podrobneje. Za ta slučaj imamo pripravljene tudi neki »čudeži«, pa brez lurške vode. Pokazal pa bo, kako silna je moč — sugestije.

Dnevni pregled.

O zaupnicah je dandanes že skoraj nepotrebno pisati. Povedali smo že parkrat, koliko so zaupnice vredne. Ako gre to naprej, je to le znamenje, da klerikalci teh zaupnic krvavo potrebujejo. — Torkov »Slovenec« je zopet poln takih izjav. N. pr.: Obč. odbor na Grosupljem je soglasno sklenil krasno izjavo, v kateri izreka g. deželnemu glavarju dr. Šusteršiču slovesno svoje visoko spoštovanje in neomajno zaupanje. — liberalni stranki pa najglobokeje zaničevanje. Občinski odbor zagotavlja deželnega glavarja, da stoji ob njegovi strani v skalnati zvestosti. Tako in podobno se glase tudi druge zaupnice. Kdor ve, kdo je na Grosupljem župan in kakšen je odbor — bo lahko razumel ono »skalnato zvestost«. Pretekli teden je prišel dr. Šusteršič v Šmarje in je povabil občinski odbor k sebi ter ga spraševal, kaj si želi. Občinski svet v Šmarji je namreč znan po svoji zabitosti;

zato se ni spomnil, da bi bil dr. Šusteršič postal zaupnik (glavni župan dekan je bil namreč v Toplicah, kaplan pa ima mnogo dela z vodo.) Ker šmarški občinski svet ne ve, kaj je njegova dolžnost, ga je imel glavarjev obisk spomniti na to, da bi postal tako zaupnik, kakor jo je poslal tudi Grosuplje. Je res težava, če so nekateri odbori le preveč nerodni. Glavarjeve obljube na so seveda samo mila prošnja za prijaznost, da bi ga drugo leto kljub Kamili Theimer zopet volili. Saj se poznamo.

Učenost dr. Lenarda, ki ga plačuje kranjska dežela s svojo štipendijo zato, da piše za »Slovenca« podlistke in da informira Poljake o narodnem in kulturnem delu slovenske klerikalne stranke — je doživela zadnji čas par neljubih kritik. Ta učenost pa je bila odklonjena tudi na univerzi v Krakovu. Dr. Lenard je upal v Krakovu z osebnimi zvezami doseči uspeh — toda ni šlo. Fakulteta je njegov habilitacijski spis zavrnila. Iz tega se vidi, da tudi Poljaki, ki imajo dve univerzi, ne marajo podpirati drugih učenjakov — deloma iz sebičnosti, ker imajo svojih učenjakov dovolj, deloma pa zato, ker bi le resni učenjaki mogli reflektirati na vseučiliške stolice. Odklonitev dr. Lenarda bo klerikalno gospodo morebiti nekoliko disgustiral — toliko pa gotovo ne, da bi spoznala svojo zmoto in dajala štipendije le onim ljudem, ki se resno pečajo z znanostjo.

Na Češkem hoče avstrijska vlada poslati ustavo na počitnice za negotovo dobo. Namesto deželnega odbora imenuje »deželno upravno komisijo.« Predpogoj je seve, da deželni odbor demisionira. In sicer celi. Narodno soc., statopravna in napredna stranka je proti demisiji čeških članov dežel. odbora, ker sicer bi z demisijo pomagali kršiti ustavnost. Odločitev je seveda v rokah liberalcev in agrarne, ker ti dve stranki imata v dežel. odboru svoje moče. »Čas« pravi: Funkcija absolutističnih vladnih komisarijev nad deželo bo plačana — soglas udeleženi strank čeških — mladočeške (liberalne in agrarne) — bo zato vsled tega še kočljivjši.

Kljub temu, da tiskarskega škralta zastirujemo, kar se le da, vendar pokaže časih še precej razposajenosti. Tako je včeraj napravil besedo »die formal-logische Woche« mesto »die formal-logische Hacke«, to je list, ki izhaja v Pragi v slovenskem jeziku in »vzgaja« slovenski narod v tem smislu, da bi bil »pripravljen svojo slovensko narodnost braniti tudi proti slovanskemu narodu.«

Glede naše notice, da neko nar. radikalno društvo pripravlja nazorno statistično tabele, da se pokaže, koliko smo Slovenci v Istri namram Hrvatov izgubili, nam najkompetentnejša oseba izjavlja, da stvar, ki se pripravljala, nima tega smisla in ni v ta namen delana, radi popravljamo. Delana je ona mapa le v ta namen, da se primerja ljudsko štetje z izidi volitev, kjer se bo videlo, da je »veliko napredovanje Lahov« po uradni statistiki popolnoma lažljivo.

Srbski spomin na Slovence. Dobili smo letno izvestje srbske karlovačke gimnazije za leto 1912—13. Knjiga obsega 144. strani. Na koncu knjige je članek: »Naša ekskurzija«. (Reka-Pulj-Trst-Ljubljana - Zagreb.) Tu je popis potovanja, ki so ga pred par meseci priredili srbski dijak po naših krajih. Potopis so sestavili profesorji, ki so dijake spremljali. V potopisu lepo popisujejo našo deželo, sprejem v Ljubljani — izlet na Bled in prijateljski sestanek v hotelu Tivoli. Posebno vneto se naši bivši gostje spominjajo prof. Ilesiča, ki jih je sprejel na kolodvoru in naših gospodin, ki so sestrsko spremljali dijake. Tudi sicer je spis poln hvale o Ljubljani in o naših gorenjskih krašotah. Nas veseli, da so se naši bratje med nami tako dobro počutili, želeli je le, da bi imeli čim večkrat priliko sprejeti take prijetne bratske goste.

Krasna knjiga je izšla te dni. Naslov ji je: »Na Triglav, v kraljestvo zlatorogov.« Knjigo je napisal naš znani turist Rudolf Badiura, ki je gotovo eden najboljših poznavalcev našega slavnega velikana. Boljšega dela o Triglavu in njegovem pogorju si nismo želeli. Naslovno stran je naslikal H. Smrekar. Knjiga je bogato ilustrirana in ima veliko pregledno mapo. Obsega nad 100 strani in stane 2.20 K. Zunanost je prav vzorna. Dobiva se v knjigarnah, pa v »Informacijski pisarni« S. P. D. v Nar. domu. V knjigi najdemo nekoliko zgodovine Triglava — potem pa natančen popis vseh poti, tako pregledno, da bo po nji lahko vsak brez skrbi hodil po kraljestvu Zlatoroga. Prišel je čas gorskih izletov in mislimo, da bodo vsi z veseljem posegli po tej lepi knjigi.

Z Bleda se nam poroča, da se nahaja mnogo znani konzul Prochaska na letovišču. Prochaska se

sicer zelo skriva, ampak kljub temu se je kmalu razvedel, da je tam. Prochaska ima revmatizem, ki ga je dobil takrat, ko je bil v Prizrenu mrtev. Bolezen se je na polu v Braziljo tako poslabšala, da je moral priti na Bled.

50letnica »Narodne Čitavnice« v Kranju. Dne 4., 5. in 6. julija 1913. Spored slavnosti: Dne 4. julija: serenača častnim članom. Dne 5. julija: slavnostni koncert v Sokolski dvorani. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. Dne 6. julija: I. Pozdrav pred mestno hišo. Kranjsko narodno žensktvo pripne zastavi trakt. II. Banket na vrtu g. M. Mayerjeve. III. Obisk Prešernovega in Jenkotovega groba z zastavami. (Govori prof. Pirnat in okr. sod. O. Dev.) IV. Ljudska veselica. Razni naviljoni, vrtljak, drčnima itd. Godba prostovoljne požarne brambe. Pričetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vinarjev, za dijake 20 vinarjev.

Ali še veste, kaj bo v nedeljo, dne 6. julija v Postojni? Zlet Idrjske Sokolske župe bo! Vršila se bo javna telovadba in velika narodna veselica na prostem, ki bo nudila najraznovrstnejše zabave. Prijateljem dobrih jedi in pijač bo v največji meri ustrezno. Določen je tudi čas za ogled Postojnske jame. Se enkrat pa opozarjamo, da imajo znizano vstopnino v Jamo — 1 K za osebo — le člani v kroju in pa oni, ki bodo nosili veselčni znak. Prijavili so se že gostje iz vseh krajev, in bodo dospeli v Postojno z vlaki, avtomobili in vozovi. Veselica utegne biti res nekaj krasnega; priprave so velikanke in v polnem teku. Ne pomišljajte, odločite se takoj, da se udeležite te pomembne slavnosti! Na svidenje!

Abiturientom, ki so namenjeni posvetiti se živnozdravniškemu študiju, daje sedaj in v jeseni pojasnila »Akad. društvo slov. veterinarjev na Dunaju« III. Linke Bahngasse 11., med počitnicami pa za Kranjsko Raško Inavce, veter. Idrja, za Stajersko Jos. Samec, veter., St. Jurij ob juž. železnici, za Primorsko Lipe Pahor, veter., Gor. Vrtobje pri Gorici in za Koroško Ant. Močilnik, veter., L. binče pri Pliberku. Naprej pa se že lahko te opozarja, da se na različne popore radi prevelikega števila slušateljev ni treba preveč zanašati.

Letoviščarjem! Iz brdskega okraja se nam piše, da je v celem okraju dosti lepih zračnih sob, opremljenih in neopremljenih s kuhinjo, letoviščarjem na razpolago. Življenje je tudi ceno, hrana in pijača dobra, lepi izleti po celim okraju, prilichnost za kopanje, dvakratna avtozveza z Ljubljano in Celjem. Pojasnila glede letovišč daje radevolje v imenu posebi za to osnovanega odbora g. Nikolaj Mazuran, naddavkar v pokoju v Lukovici.

Vlom v poštni urad. V noči na 28. junija je bilo vlomljeno v poštni urad v Zireh. Doslej neznan storilec so odnesli 450—500 kron denarja.

Aretacija dveh tatnških cigank. Preteklo nedeljo popoldne sta prišli v neko gostilno v Kranju dve ciganki, ki sta se izdajali za 38letno Gabino Krems in za nezakonsko hčer imenovane. Rozine Krems. V gostilni sta si naročili jedi in pijačo. Medtem ko je njima natakarcica menjavala bankovce za deset kron, sta ciganki ukradli natakarcici 120 K v papirnatem denarju. Obe ciganki so aretirali in izročili sodišču.

Prijet vlomilec. Preteklo soboto ponoči je bilo vlomljeno v trgovino trgovke s specerijskim blagom Katarine Golmajer v Ribnem pri Bledu. Tat je odnesel 150 K gotovega denarja, več vrst likerija in žganja, kakor tudi nikljasto uro. Orožništvo se je posrečilo prijeti že večkrat kaznovanega, znanega tatnškega pičca dninarja Jožeta Zupančiča iz Ribnega, ki je bil na sumu vlom in tatvine, in njegovega tovariša 42letnega zidarskega pomočnika Andreja Jegliča. Zupančiča so aretirali in izročili okrajinemu sodišču v Radovljici.

Aretacija. Dne 29. p. m. je orožništvo v Razdrtem na Notranjskem aretiralo 35letnega dninarja Mateja Adama iz Petelinjega, ki je bil na sumu, da je v noči na 10. p. m. izvršil vlom in tatvino v Velikem Brdu in Hruševju. Orožništvo je Adama izročilo okrajinemu sodišču v Senožečah.

Smola tatov in vlomilcev. Preteklo soboto okrog polnoči sta vlomila dva, doslej neznana storilca v skladišče trgovca Franca Siherla v Zalogu in sta se splazila od tam v trgovino. Tatova sta imela najbrže namen, ukrasti samo denar, ker sta ukradla le železno registrirano blagajno z 55 kronami, dočim se drugih stvari nista dotaknila. Tatova sta nesla blagajno iz hiše, v trdnem sklepu, da blagajno odpreda in da se polastita nje vsebine. Pri tem pa nista imela sreče, zakaj v istem času sta jima prišla nasproti dva domača fanti, ki sta jima vzela blagajno. Tatova sta nato pobegnila. Za seboj sta pustila sekuro. Eno uro pozneje

sta poskusila tatova svojo srečo v Zgornji Zadobrovi. Tu sta vlomila v trgovino Franciške Golf, kjer sta pregledala vse predale. Zadovoljiti sta se morala samo s par smodkami in z osemdesetimi vinarji. Kmalu nato sta se pojavila storilca v Seneberlju, kjer sta vlomila v trgovino Franceta Lovšeta. Pa tudi tu nista imela sreče. Prebrskala sta vse predale, našla sta pa samo kakih pet kron vreden dežnik. Odtod sta šla vlomilca k bližnji trgovini Neže Kos. Ravno sta se pripravljala, da bi odstranila železno mrežo na oknu, ko so ju nenadoma prepadli.

Kdo je kriy smrti dijaka Sušnika? Iz Novega mesta se nam poroča: Ljudem, ki mislijo, da je operacija debelega vratu prav navadna in čisto brez vsake nevarnosti, je treba povedati, da se zelo motijo. Po mnenju zdravnikov je taka operacija združena z nevarnostjo, da se pri operaciji zadene na kako žilo, vsled česar nastane izkrvavljenje. Je pa še nebroj drugih nevarnih poskodb pri taki operaciji mogoče. Kaj je v tem slučaju povzročilo smrt, nam seveda ni znano. V pomirjenosti javnosti pa priporočamo, da se vzroki od kompetentne strani pojasnijo. Toliko pa je gotovo, da so neosnovane vse tiste govorice, ki so hotele natanko vedeti, da je dijak kar pod nožem operaterja umrl. Sušnik je bil namreč operiran že v soboto popoldne, umrl pa je v nedeljo popoldne, torej en dan pozneje. Starši so ga prišli popoldne po operaciji obiskat, pa niso mogli nič z njim govoriti, ker je bil že takrat od bolečin in narkoze tako slab, da je izgledal kot mrlič. Značilno pa je, da se staršev ni obvestilo že tedaj, da je fant jako slab in da se jih ni obvestilo, ko je umiral. Takrat je bil oče pri bolnišnici, pa se ni upal notri. Ko je šel po ovinkih domov proti mestu, je reče že izvedel, da je sinko ravno takrat, ko je bil oče namenjen k njemu, že umrl. Značilno je to, da niti zdravnik sam do zadnjega trenutka ni vedel, da je katastrofa tako blizu. Fant je baje še govoril z zdravnikom pri dopoldanski viziti. Po našem skromnem mnenju mislimo, da bi bil zdravnik toliko že moral vedeti, da gre fantu slaba in da bi bilo na mestu o tem starše obvestiti. Nekaj pa pri tem čudnem slučaju zasluži še posebno grajo. Zdravnik, ki se je te operacije podstopil, bi bil moral pač vedeti, da je operacija kolikor toliko spojena z nedoglednimi posledicami. Če se je tega zavedal — in to se je kot zdravnik moral — vprašamo ga, ali je imel on dovoljenja od staršev. 14letnega fanta podvreči tako negotovi operaciji? Kolikor nam znano, tega dovoljenja ni imel, moral bi ga po našem mnenju imeti, oziroma bi bil starše moral pred operacijo opozoriti, da ta operacija ni tako lahka, kakor si jo laiki splošno predstavljajo. Če v ničemer drugem, v tem tiči velik del krivde, da je moralo tako mlado življenje tako nepričakovano končati. Vsaj bi bil s svojim zabreklih vratom lahko živel magari 100 let, če kaj drugega ne, ta vrat bi ga gotovo ne bil spravil na oni svet. Mi g. operaterju ne mečemo zaradi operacije same polen pod noge. Mogoče, da bi se isto zgodilo tudi še kakemu bolj praktičnemu operaterju. Ampak do operacije sploh ne bi bilo prišlo, če bi se pred operacijo postopalo tako, kot bi se po našem mnenju moralo postopati. Usmiljeni bratje naj si sami sebi pripišejo, če je v nerazsodni, samo po žalostnih posledicah sodeči javnosti njih zavod prišel na glas nekakšne javne klavnice, česar mi sami nikakor ne potrjujemo.

Neprevidno ravnanje s petrolejem je pripravilo v nesrečo 15letno Ivanko Kunšič, posestnikovo hčer iz Mojstrane, ki si je v bližini svetilke čistila lase s petrolejem, ki se je pa deklici na glavi zažgal. Zadobila je težke opekline.

Svojo moč je pokazal Antonio Ovoledo na svojem tovarišu Zanosiju Josipu, 28 let staremu delavcu v opekarni v Ribnici. Razburljivo italijanska kri ga je pripravila do tega, da je vrgel Zanosija na tla in mu pokleknil na prsa s takšno silo, da je slednji dobil težke notranje prsne poškodbe. Svojo kri pojde hladit v zapor, kamor ne pride nevarno solnce.

Nesreča pri košnji. Trinajstletnega dečka Kveder Andreja iz Prevoji pri Lukovici je Andrej Smerajc po neprevidnosti vkosil v levo roko. Ležal je v travi, ko je Smerajc kosil in tu se je vsled neprevidnosti zgodila nesreča.

Vsled zastrupljenja krvi so pripeljali z Limbarske gore v bolnico Andreja Orehka. Pri košenju stee se je urezal v roko, kar je pa vsled nepaznje povzročilo zastrupljenje krvi.

Iz okolice Medvoda. Prejeli smo: Neki posestnik mi je pripovedoval tole: Dne 1. t. m. sem šel s konji v Kamnik po apno. Na poti mi je enega zmed konj napadla kolika. Povpraševal sem po poti, kdo bi kaj mogel konju pomagati, zakaj bati se je bilo.

da konj pogine. Vsak človek, kate-
rega sem vprašal za svet, mi je od-
govoril: »Hiti, kar moreš v Kamnik
k živinozdravniku, tam boš gotovo
dobil zdravniško pomoč.« Brž ko
pridem v Kamnik, se napotim k živi-
nozdravniku. Tega sem dobil še v
postelji. Brž vstane in mi napiše li-
stek, s katerim naj bi šel v lekarno
po zdravila. Šel sem. Lekarnarja ni
bilo v lekarni. Neki njegov uslužbe-
nec mi je rekel, naj pridem čez po-
ure, ker gospod zdaj se leži. Ko pri-
dem čez pol ure nazaj, še ni bilo gos-
poda nikjer. Šel sem nazaj k svo-
jemu bolnemu konju. Nevarnost je
postajala čim dalje večja, da konj
pogine. Od tam grem zopet nazaj v
lekarno, kjer dobim neko tekočino,
ki pa ni konju prav nič pomagala, pa
tudi škodovala ne, kakor papežev
žegen. Zopet grem nazaj k živino-
zdravniku in ga prosim, naj gre ko-
nju pomagat. Živinozdravnik gre.
Konj se je valjal po tleh v bolečinah
in je zdravnik nekoliko pahnul od
sebe. Tu pa se je živinozdravnik
silno razsrdil, pobral je šila in kopita
in je odšel domov, ne da bi konju kaj
pomagal. Šel sem za njim in sem ga
za božjo voljo prosil, naj konju po-
maga. Tu se je živinozdravnik raz-
kačil in se je zadržal nad menoj: »Naj
hudič crkne, saj si ga sam »frdirbal!«
Tako se nam kmetom godi. »Kme-
tovalec« piše, naj se gre takoj k ži-
vinozdravniku in ne h kakemu ma-
začu, ako živina zboli. Dobro, am-
pak kaj naj kinet napravi, če mu ži-
vinozdravnik ne more ali noče po-
magati? — Ker je bil konj vreden
1000 kron, nikakor nisem mogel pu-
stiti, da pogine. Skušeni možje so mi
svetovali, naj grem k posestniku
Kralju v Domžalah. Ta mi bo gotovo
konja ozdravil. Šel sem in res. Kralj
je konja ozdravil. — Kmetovalec. —
(Op. uredn. Prinašamo to poročilo z
rezervo. Dobro bi bilo, da se slučaj
pojasni, da se ne bodo o živinozdrav-
nikih in drugih širile v javnosti na-
pae in neutemeljene pritožbe.)

Ljubljana.

— Ciril Metodov dan v Ljub-
ljani. Skupni sestanek vseh sodelujo-
čih gospa in gospodičin bode v na-
rodnem domu (v damski sobi) v pe-
tek t. j. dne 4. julija, ob 5. uri popo-
ldne. Naj nihče ne zamudi priti na ta
sestanek!

— Naš rojak gosp. Borštnik se
je vrnil iz Zagreba v domovino. Ka-
kor slišimo je dež, odbor povabil gos-
poda Borštnika, da prevzame rav-
nateljstvo slov. gledališča. Gospod
Borštnik odide za par dni na počit-
nice v svoj rojstni kraj Cerklje — po-
tem pa bo po dogovoru med mestom
in dež. odborom takoj začel priprave
za bodočo sezono.

Pri žrebanju efektne loterije
»Slovskega slovenskega ženskega
društva« v Ljubljani v prid umetni-
kom izžrebanje so bile v torek zvečer
slednje številke: 18.493, 2830, 9318,
9191, 8440, 3464, 3666, 684, 96, 617,
18.657, 3610, 16.807, 6442, 17.925,
19.920, 17.975, 10.074, 13.166, 4013,
10.823, 11.608, 18.183, 4093, 16.887,
16.689, 13.635, 10.513, 15.731, 10.892,
8657, 1739, 16.800, 15.347, 10.704,
8891, 16.390, 6629, 1444, 7964, katera
slehera ima 2 pred in 2 zadobitka.
Podrobni seznam izžrebanih srečk in
nanje odpadlih dobikov izide tekom
dveh dni.

— Zvonček. Ta najboljši slo-
venski mladinski list s podobami pri-
naša v svoji 7. št. poleg zanimivih
slik pestro vsebino, sestoječo z le-
kih pesmic in povesti. Vsebinske je sle-
deča: E. Gangl: Čele Kula, pesem.
— R. G. Bajka o biserni roži. — V
kraljestvu narčisa, vlneta. — Cvet-
ko Gorjančev: O petelinu, ki je pel,
pa so ga zaklali. H.: Naš angelček
je umrl. — Boltarov Miha: Vjdiča,
pravljica. — Tone Rakovčan: Pe-
sem. — Nataša, Sonja in Živka La-
pajnetove podoba. — Dr. Ivan Lah:
Balkan, potopis. — Fran Žgur: Trije
žarki, pesem. — I. L.: Materi, pe-
sem. — Davorinov: Oj, ta vetrček!
pesem. — Borisov: Beg zime, pe-
sem. — Ivna: Sredi polja, pesem.
— E. S. Thomson: Drag, Humeč:
Mačka s smetišča. — Pouk in zabav-
ja. — »Zvonček« najtopleje priporo-
čamo. Naroča se v »Učiteljski tis-
karni«.

— Velik C. M. kres! Opozarja-
mo slav. občinstvo da bo gorič C. M.
kres na Golovcu jutri 4. julija na po-
sestvu g. F. Babiča nad vojaškim
streliščem. Dohod h kresu je prav
lahak po stezi nasproti gostilne Sra-
kar. Steza bo z lampijoni razsvet-
ljena. Po kresu domača veselica na
lepem vrtu gostilne F. Babič »Sra-
kar« na Dolenjski cesti.

Kurjevaščani.

— K nesreči v Ljubljani. Utop-
ljenke gđ. Jegličeve še dosedaj niso
dobili niti v Ljubljani, niti v Gru-
berjevem kanalu, dasiravno so jo
čolnarji v torek cel popoldan skrbno
iskali. Včeraj jutraj so našli pri za-
tvornicah v Grubarjevem prekopu le
njen slammik.

— Sokola I. naraščaj ima v ne-
deljo 6. t. m. na Ledinji svoj dan. Pri-
vič nastopijo nežne dedice v novih
belih telovadnih oblekah. Izvajale
bodo proste vaje na novo, samo v la-
namen sestavljeno skladbo od br-
načelnika Sokola I. Stan. Vidmarja.
— Deški naraščaj izvaja slikovite
proste vaje, spojene s skupinami.
Tudi ta oddelek izvaja na novo Vid-
marjevo skladbo. — Obrtni naraščaj
nastopi v novih telovadnih oblekah,
kakor so zdaj v rabi na Češkem in
kakor je bilo namenjeno za III. vse-
slovenski sokolski zlet: dolge ružave
hlače, rudeča rušova srajca — črna
dolga samovoznica. Prvič vidimo v
Ljubljani nove okusne telovadne ob-
leke za naraščaj. Društvo se ni bala
žrtv, naročilo je vse obleke na la-
stne stroške, samo da je delo in
društveni trud za vzgoje dosejajo-
če mladine uspešen. Opozarjamo sl.
občinstvo, da naj pripelje svojo dečo
že dopoldan v nedeljo pogledati na-
stop sokol. naraščaja, ker dopoldan
se prično izkušnje že po 9. uri in bo
za mladino dopoldan ravno tako za-
nimiv kakor popoldne.

— Pri obnem zboru Posavske
podružnice sv. Cirila in Metoda na
Ježici konstituiral se je sledeči od-
bor: Predsednik: g. Janko Žirovnik,
strojnik mestnega vodovoda iz Kleč;
namestnica: gospa Antonija Černe,
soproga stavbenega podjetnika iz
Stožice; blagajnik: g. Hraštja Ivan,
kurjač pri mestnem vodovodu in po-
sestnik iz Savelj; namestnica: gđ.
Minka Žirovnik, blagajničarka iz
Kleč; tajnik: g. Rudolf Žibert, urad-
nik iz Ježice; ter za posamezne vasi
slednji odborniki: za Kleče: g. Josip
Kregar, posestnik in mesar; za Sav-
lje: g. Ivan Hvastja, posestnik; za
Ježico: g. Vinko Kosmač, posestnik;
za Malavas: g. Ludovik Cunder, po-
sestnik in gostilničar; za Stožice: g.
Jernej Novelli, posestnik; za Toma-
čevo: Blaž Semraje, posestnik; za
Hrastje: Ivan Dolničar, posestnik in
gostilničar; za Čermuče: Pavel
Jemc, pismonoša. Preglednika ra-
čunov: gđ. Fanika Pečnik, postari-
ca in Žibert Anton, nadučitelj v p. in
posestnik. Podružnica priredi dne 3.
avgusta t. l. vrtno veselico, na kate-
ro prireditve se vsa društva opo-
zarjajo.

— Nesreča na frančiškanskem
mostu se je zgodila predvčerajšnjim
ubozici Ani Pucelj, 71 let stari, ki je
na mostu tako nesrečno padla, da si
je zlomila desno roko v rami, vsled
česar so jo morali pripeljati v bol-
nico.

— Pri delu za obstanek je pri-
šel ob oko 45letni zidar Bricej Ja-
nez iz Spodnje Hrušice, ki mu je
pred par tedni pri zidavi Königove
vile za tobačno tovarno padel ka-
men na levo oko.

— Umrl so v Ljubljani: Marija
Majdič, postrežnica, 49 let. — Franc
Levec, sin pekovega pomočnika
14 dni. — Marija Istenič, šivilja, 55
let. — Marija Knoblehar, bivša ku-
harica, 67 let. — Oskar Kamenšek,
bivši realni suplent, 30 let. — Peter
Rozman, posestnikov sin, 2 leti in
pol. — Marija Lenart, gostija, 55 let.
— Marija Grablovič, mestna uboga,
49 let.

Na oklicih so: Viktor Zalaznik,
uradnik, z gđ. Gemo Gregoruti;
Karol Hladky, c. kr. oficial, z gđ.
Doro Kastelic; Jožef Gorenčan, c.
kr. profesor, z Marijo Hočevan; dr.
Anton Gosak, odvetnik, z gđ. Emo
Mohorič.

— S trga. Včeraj so deželani
pripeljali na trg 185 pletenic črešenj
in štiri vozove starega krompirja.
Črešnje so prodajali liter od 16 do 20
vinarjev, krompir pa 100 kilogramov
po 8 kron. V večji množici so pripel-
jali breskev, cimbar, malinc, izredno
veliko pa črnih jagod, katere so po-
dajali liter po 16 vinarjev. Kumare
so bile komad po 24 vin., jajca po 6
vin., piščanci par 2 K 30 vin., kokoši
po 2 K 10 vin., race pa po 2 K 70 vi-
narjev.

— »Ljubljanska kreditna ban-
ka«. V mesecu juniju vložilo se je
na knjižice in na tekoči račun kron
2.978.189 71 v, dvignilo pa kron
1.616.426 67 v. Stanje koncem junija
K 16.060.437 95 v.

— Našel se je včeraj na cesti
iz Šiške v Ljubljano skoro nov slam-
nik »girardi«. Kdor ga je zgubil, ga
dobi v našem uredništvu.

— Kino »Ideal«. Ne zamudite si
ogledati sijajni spored »Cowboy mi-
lijonar«. Tudi ostali spored je zani-
miv. Jutri specialni večer z Noridsk
dramo »Če je sila največja«. V so-
boto ameriška drama »Beneški
trgovci«.

Nogometna tekma.

Slavia : Ilirija = 10 : 0 (6 : 0).

Včeraj smo imeli v Ljubljani lep
dan. Že jutranje sonce je kazalo,
da bo lep večer; popoldne se je si-
cer zmračilo — ob 6. zvečer pa je
bilo zopet jasno. Ljubljana je poka-
zala, da ima smisel za lepe športne
prireditve. Ako doslej niso bile tek-

me na tisoče obiskane, je to le do-
kaz, da smo imeli doslej le redko
priliko videti na igrišču kako boljše
moštvo. Seveda moštvo prve vr-
ste, kakor je Slavia, zopet dolgo ča-
sa ne nastopi pri nas. Zato so več-
raj tekmo posetili ne le vsi stalni ob-
iskovalci in prijatelji Ilirije, ampak
tudi vsi oni, ki so hoteli pogledati
nogomet, tekmo. Zanimanje za tek-
mo je bilo zadnje dni izredno veliko,
zato je bil posej zelo lep. Bilo je do
2500 občinstva. Tekmo sta posetila
župan dr. Iv. Tavčar, podžupan dr.
Triller, gospa županja, zastopniki
vlade in raznih uradov, lepo število
častnikov, mnogo dam — poleg tega
pa občinstvo iz najbližjih krogov,
posebno pa mladine, ki kaže za šport
čim dalje več zanimanja. Igrišče je
bilo lepo in okusno prirejeno in krog
in krog zagrajeno. —

»Slavia« je nastopila v svojih
znanih rdečih belih barvah z rdečo
zvezdo. »Ilirija« je bila modro-bela.
Pred igro je kapitan »Ilirije«, gosp.
Betetto izročil kapitanu nasprotnega
moštva zeleno-belo zastavico, v ka-
tero je bil vdolan napis: »S. K. Iliri-
ja, 2. jul. 1913. Ljubljana.« Kapitan
Slavije se je kratko zahvalil, na kar
se je tekma takoj začela. Vedeli smo
naprej, da se ne merimo z enakim
moštvom, kajti »Slavia« je zmagała
Angleže in mlado ljubljansko moštvo
»Ilirije« je moglo upati le na skro-
men rezultat. Češki igralci so moč-
ne, utrjene postave, dočim so igralci
»Ilirije« še mladoletni dečki. Posa-
meni igralci »Slavije« igrajo že po
10 let, naši so šele v začetku. Zato
se je pokazalo takoj, kaka razlika je
med obema moštvoma. Komaj so se
igralci dobro razigrali, že je padel v
3. min. prvi gol. Nekaj minut pozneje
drugi gol. — Kazalo je zelo slabo.
Počasi je tudi »Ilirija« skušala poka-
zati, kaj zna. Posrečil se je tu in tam
kak izpad — toda brez uspeha.
Krepki branilci Slavije so vse raz-
bili. Čehi so ponavljali napad za na-
padom. »Ilirija« je branila kar se je
dalo ubraniti. Golman »Ilirije« se je
izborni izkazal in je rešil mnogo
kritičnih situacij. Žel je obilo aplav-
za. Tudi sicer se je »Ilirija« dobro
brnila in so ji vsi priznali, da je
dobro vstrajala v boju. Polovica je
bila 6:0. V drugi polovici je bil boj
spočetka nekoliko mirnejši. »Ilirija«
je prišla celo do zelo ugodne pozici-
je pred nasprotnimi vratni — pa je
dvakrat zgrešila cilj. Tako ni dala
niti častnega gola. Gostje pa niso pu-
stili nobene prilike neizrabljene in so
do zadnjega ostro napadali. Pred
vratni se je vnel proti koncu par-
krat hud boj — ki ga je navadno re-
šil golman. Tu so imeli naši igralci
priliko videti, kako je treba podajati,
kako je treba izkoriščati napake na-
sprotnika in kako je treba biti uren.
Do konca igre so padli še 4 goli. Ni
rečeno, da jih ni moglo biti več —
moglo bi jih biti tudi manj in tudi
»Ilirija« bi se bila lahko z enim po-
bahala — toda ostalo je pri tem. Ta
tekma je bila za moštvo »Ilirije« do-
bra šola. Za občinstvo pa je bila lep
užitek, posebno, ker se je igralo mir-
no in dostojno, tako da bo vsem
ostal na to tekmo najlepši spomin.
Igro je vodil zelo spretno g. Men-
cinger. — Po igri je občinstvo prire-
dilo igralcem živahne ovacije in jih
je sprejelo z igrišča. — Zvečer se je
vršil lep sestanek v hotelu Tivoli,
pri katerem se je zbralo lepo število
prijateljev športa in je bilo zelo
animirano. Danes dopoldne odidejo
gostje v Postojno, od tod pa na Re-
ko, od koder se odpeljejo v Split,
kjer nastopijo v nedeljo. Tekma z S.
K. Slavijo je uspela za »Ilirijo« kljub
razmerju 10 : 0 častno in želeli je,
da se po tem začetku pomnoži naši
stiki na športnem polju. Ključemo: Na
svidenie!

Poročna razprava proti Finšgerju in Rosini v Gorici.

V ponedeljek, dne 30. p. m. dolo-
odne se je pričela v Gorici poročna
razprava proti bivšemu okrajnemu
šolskemu nadzorniku prof. Fr. Finš-
gerju in bivšemu oficijalu okr. šol.
sveta Karolu Rosini.

C. kr. državno pravdnštvo ob-
tožuje Franceta Finšgerja, bivšega
c. kr. okr. šolskega nadzornika, c.
kr. profesorja v Gorici in Karola Ma-
tijo Rosino, bivšega oficijala c. kr.
okrajnega šolskega sveta, in sicer:

Franceta Finšgerja:
a) da je v dobi od leta 1905. do
31. julija 1912. leta v Gorici kakor c.
kr. okrajni šolski nadzornik in ud c.
kr. okrajnega šolskega sveta za go-
riško okolico in sodne okraje Kanal
in Ajdovščina, torej kakor državni
uradnik v uradu, v katerem je bil za-
vezan, zaupano mu oblast v namenu,
omenjenemu okr. šol. svetu škodo
stori, na ta način zlorabil, da je v
naslednjih slučajih spodaj označene
svote pri c. kr. davčnem uradu v
Gorici sebi ali okr. š. s. nakazal, do-
tične pobotnice spisal in podpisal ter

dvignjene zneske okr. š. svetu odteg-
nil, in sicer v naslov:

Zgradba novih šol K 22.547,60.
Poprava K 6.018,40.
Učni pripomočki K 881,10.
Posojila K 3.345.—.
Naročnine listov K 768,86.
Na račun A. Gabršček K 84,64.
da je s tem zakrivil hudodelstvo
zlorabe uradne oblasti po § 101 k. z.,
kaznjivo po § 103 k. z.;

b) da je v Gorici spodaj označe-
ne zneske, ki so mu bili zaupani vsled
njegovega javnega urada kakor c.
kr. okr. šolski nadzornik, oziroma
pooblaščenec od c. kr. okr. šol. sveta
za gorško okolico ter za sodne okra-
je Kanal in Ajdovščina, pridržal, in
sicer:

dne 28. decembra 1907 200 K,
ki jih je plačala občina Rihenberg kot
obrok za ondotno staro šolo.

dne 30. septembra 1908 200 K,
ki jih je plačala občina Rihenberg kot
daljni obrok za ondotno staro šolo.

dne 16. februarja 1910 568 K, ki
jih je plačal Jos. Blažič kot zadnji
obrok za ondotno staro šolo.

dne 19. decembra 1911 1000 K,
dne 2. januarja 1911 3500 K in dne 4.
julija 1912 500 K, ki jih je plačal Jo-
sip Strancar, župnik cerkve sv. Ur-
ha, za ondotne stare šole;

da je s tem zakrivil hudodelstvo
uradnega poneverjenja v znišlu
§ 181. k. z., kaznjivo po § 182. k. z.
obzirom na zakon z dne 9. aprila
1910, št. 73 drž. z.

Karola Rosino:
a) da je v Gorici v spodaj napo-
minanih slučajih izdal gorškemu c.
kr. davčnemu uradu neopravičena
ukazila, da ima plačati spodaj ome-
njenim osebam označene zneske, pri-
čemer je ponaredil podpis za naka-
zilo okr. šol. nadzorstva, da je nato v
vsakem slučaju sestavil pobotnico, v
kateri je neopravičeno denar naka-
zal, in da je vse zneske na daykariji
dvignil in si jih pridržal, in sicer na
naslov:

Gradbenih šol K 5.084,50.
Šolske poprave K 14.957,04.
Šolska oprava K 525.—.
Učni pripomočki K 530,42.
Posojila K 1.066,42.
Časopisi in naročnine K 1.106.—.
Različni naslovi K 21.—.

da je na ta način ponaredil javne
listine, naredil kriva privatna pisma
in s takim zviti delanjem druge v
zmoto pripravil, s katero bi imel tri-
peti c. kr. okr. šol. svet v Gorici
škodo na svoji lastnini, katero je
tudi v resnici trpel, da je torej za-
krivil hudodelstvo goljufije po §§ 197,
199 d, 201 a, 203 k. z.; obzirom na
zakon od dne 9. aprila 1910, št. 73
drž. zak. kaznjivo po § 203 kaz. z.

Rosini se pa vrhu tega mora
očitati tudi še hudodelstvo ponever-
jenja in sicer v sledečem slučaju:

Dne 30. VIII. 1912 je Rosina do-
bil od okr. šolskega nadzornika dr.
Pavla nalog, da mora odposlati od
10.000 K, katere je posodil Monte di
Pietà, 5500 davkariji v Gorici in 4500
davkariji v Kanalu. Rosina je pa od
svote določene za Kanal poslal on-
dotni davkariji le 4000 K in si prilas-
til ostalih K 500. Da pokrije to ne-
zvestobo je prilepil v akt razun 4
poštnih recepisov po 1000 K, še ena-
ga za 500 K, katerega je vzel iz dru-
zega akta in to storil na način, da se
ni opazilo, da je poštno potrdilo iz
prejšnjega časa. Tudi to dejanje Ro-
sina priznava v polnem soglasju z
dotičnimi spisi.

Prič je 63. Finšger odločno taji
svojo krivdo, Rosina jo prizna.

Trst.

Gospodje socialisti v Trstu. In
kdo jih ne pozna? Prav nobenega
mikroskopa ni treba za preiskanje
njihovih moralnih obisti. Lepe kapaci-
tete med njimi so (kričaje), gramofon,
S. vulgo Spaga, edini samomi-
slec) itd. Vsi skupaj pa pojo glorio
advokatu Puecherju, ki je v mest-
nem svetu glasoval za italijanske
šole proti slovenskim. Eden iz »soli-
darnosti«, drugi iz odvisnosti, tretji
iz kolegijskosti, četrti pa iz ljube-
miru v stranki. Letos je osrednji od-
bor jugosl. soc. dem. stranke v
Ljubljani izdal »Družinski koledar«,
v katerem se spominja pisec na razne
bivše markantne osebe v stranki:
na Petriča, Zavrtnika, Zadnika, Roš-
karja, Linhartarja itd. Teh oseb pa že
dolgo ni več v jugosl. soc. dem.
stranki, ker jih je deloma poglala
koritarska koruptivna stranka po
svojih absolutnih voditeljih, deloma
pa so ji pokazali sami zobe; vsi sku-
paj pa so šli zato, ker niso hoteli mi-
sliti z glavo absolutnih koritarjev in
ker niso hoteli držati dobesedno v
kontrastu s programom jim predpi-
sanih pridig. Pravijo, da je Zavrtni-
ka in Petriča pregnal Kopač, Lin-
hartarja (ki je bil najinteligentnejši so-
drug) Čobal, Zadnika pa so dali za
to, ker je za njihovo stranko malo-
dane izkravavel, breo mesto plačila.
V Trst je prišel neki dohtar S. S.
seboj je prinesel sokolsko srajco,
a se je prepričanju odpovedal za 80

gld. na mesec. Sicer so mu v tej ka-
rieri več pomagale škarje kot glava.
Takrat je obetal, da bo kot
advokat branil delavce zastoni,
pa je tudi to besedo pohrustal. Dok-
ler mu je šlo slabo, je še zahajal v
socialnodemokratiško kavarno »Uni-
on«; odkar pa je postal nekoliko pre-
možnejši, pa zahaja v kavarno mag-
natov »New York«. R. — Bivši žga-
njarski hlapec, ki kaj rad govori o
značajih, sedaj gospod z zlatimi šči-
palniki in glaci — prav nič ne ljub-
i oseb, ki kaj več vedo kot on. Giblje
se rad v lajskih krogih, kjer boguje
s svojim uma »svitlim« mečem. M.
je pa vreden milostnega odpuščanja
radi blamaže, katero je doživel s
svojo ovadbo radi žaljenja časti pred
goriško poroto. Gospoda K. pa h
koncu prosimo, naj pove, če je bil
oni štrajk klesarjev v Nabrežini pred
leti kaj drugega, kakor farbarija in
pesek v oči delavcem klesarjem, ko
je on K. vzel pri lastniku jam, delo-
dajalcu Wildiju v Nabrežini 1000 K
posojila za podporo stavkujočim
proti Wildiju! Kot garanta sta se po-
pisala 2 delavca-bajtarja, neki Fran-
dolič in Marizza (K. seveda ne). Ko
je menica zapadla je Wildi menice
iztožil po svojem zastopniku sodru-
gu dr. S. Če so se v klesarsko orga-
nizacijo v Nabrežini vrivali taki ele-
menti in če so se vršile tako proti-
slovne taktike in tako skrajne nered-
nosti, ni nič čudnega, da je bil R.
zaprto radi poneverjenja na škodo
njene organizacije. To je le refleks
gnilobe v njihovi stranki in njihovih
organizacijah. Pa se bo zopet kdo ši-
rokoustil, da »ni res«, verjel mu ne
bo nihče, kdor pozna organizacije ko-
ritarjev. Zaenkrat njihova imena za-
molčimo. Hoteli smo jih samo opo-
zoriti, da marsikaj vemo o njihovem
delovanju. Če pa se ne poboljšajo, pa
bomo prisiljeni priti s celotnimi imeni
na dan. Za danes: pika.

Nekateri tržaski tobakarnari
imajo navado, da stavljajo slovenske
narodne liste na docela nevidne pro-
store, dočim imajo nenarodni listi to
prednost, da se nahajajo na takih
vidnih prostorih, da se jih že pri
vratih zagleda. Razume se, da bi ne
imeli toliko povoda pritoževati se,
če bi to izvrševali samo italijanski
tobakarnari; toda graje je vredno,
da tako postopajo slovenski tobakar-
nari, ki se prištevajo za najboljše
narodnjake. To ni prav! Morda se
boje Italijanov ali narodnih izdajec?
Pozivljamo dotičnike, ki se čutijo v
tem prizadete, da napako popravijo
s tem, da dajo v svojih tobakarnah
predvsem prednost, torej najlepši
prostor — slovenskim narodnim
časopisom, tako da jih bo vsak videl,
kupil in čital.

Padel s petega nadstropja. V
ulici Amerigo Vesperucci št. 43, sta-
nuje v 5. nadstropju družina Pichl.
Družinski oče Pichl, krojač, star 31
let se je igral v nedeljo pop. v svo-
jem stanovanju s svojimi petimi
otroci. Najmlajši otrok je star komaj
tri leta. Med igro pa je zapazil Pichl,
da se je najmanjši otrok približal
oknu, in ker je bilo odprto, je bila
velika nevarnost, da pade skozi va-
nje na dvorišče. (Okna v 5. nad-
stropju so namreč zelo nizka in pri-
nejo le kako ped nad podom.) Ko je
zagledal tedaj oče kritičen položaj,
je planil k oknu, da reši otroka iz
nevarnosti. Očetu se je posrečilo, da
je potisnil otroka od okna, ker pa se
je pri tem preveč zaletel, se je spod-
taknil in padel skozi okno. — Otroci
so zajokali, sostanovarci, ki so videli
padajočega Pichla so zakričali; vsako-
do je pač mislil, da je Pichl zadnjo
sekundo pri življenju. Pichl pa je imel
v svoji nesreči tudi srečo. V prvem
nadstropju je bila potegnjena čez
dvorišče vrvi, na kateri se je sušilo
perilo. Pichl je bil tako srečen, da je
padel na vrvi. Vrv se je seveda pre-
trgala vsled silnega udarca, Pichl pa
je nato priletel z manjšo silo na dvo-
rišče. Od napete vrvi do dvorišča je
bilo le kakih 15 metrov. — Prihiti
so ljudje in so dvignili Pichla ter so
ga odpeljali v bolnišnico. Zdravniki
so konstatirali, da ima Pichl razne
poškodbe po telesu. Zlomljena mu je
bila tudi lopatica in piščal. Ker pa
nima Pichl nobene notranje poškod-
be, je izven smrtno nevarnosti. —
Pichla je rešila smrti edinole vrvi.

Umiral na ulici. V nedeljo ponoč
je vozil kočijaž Alojz Terzo s kočijo
št. 89 po ulici E. Torrielli in zagle-
dal nenadoma nekaj temnega na ulici.
S početka je mislil, da se je udrla
cesta ali da leži na njej kak velik
kamen; ko pa je stopil z voza in se
približal tisti črni senci, je videl, da
je to človek, ki pa se ne gane. Kaj
naj stori? Obrnil se je, da poišče
kakega človeka; kakor nalašč pa mu
pride nasproti stražnik. Oba sta
nato dvignila ležečega človeka v ko-
čijo in ga odpeljala v bolnišnico.
Zdravniki niso mogli najti na njem
nobene težke poškodbe vendar pa je
neznane umrl čez nekaj ur, ne da bi
izpregovoril kako besedo. — Najbrže
se je mož napil in v pijanosti padel
na cesti, kjer je obležal ter pozneje
umrl vsled zastrupljenja z alkoholom.

Mogoče pa je tudi, da ga je napadla slabost in da je vsled te umrl. Na telesu je imel le nekaj prask, ki jih je dobil pri padcu. — Kdo je ta mož, je neznano. Pri sebi ni imel nobenih listin, pač pa je imel v notranjem žepu veliko kladivo, iz česar se da sklepati, da je zidar.

Društva.

Vabilo k veselici, ki jo priredi prost. gasilno društvo v Šmarju dne 6. julija na dvorišču g. Antona Skrijanca v Šmarju št. 21. Vspored: 1. Godba: »Skala« iz Višnje gore. 2. Igra: »Gasilca hoče samo!« 3. Godba. 4. Šaljiva pošta in dr., prosta zabava. Vstopnina 40 v. Začetek ob 3. pop. Gasilci prosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo k občnemu zboru »društva za oskrbo in varstvo sirot v sodnem okraju Radovljica«, ki se vrši dne 3. julija 1913 ob 3. uri popoldne v sodnji v Radovljici, soba št. 26. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu sprememba § 13. društvenih pravil, ki naj se glasi: Ako sklicani društveni zbor ni sklepčen ob določeni uri, je sklepčen taisti občni zbor pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih društvenikov. K obilni udeležbi vabi odbor.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Bolgarski poraz uradno potrjen. Ogromne žrtve bitke pri Štipu. Položaj se mirneje presoja. Konferenca v Petrogradu.

Bolgari so zdaj strašni poraz uradno priznali; uradno se konstatira v Sofiji, da je z zavzetjem Štipa prebit bolgarski centum. Število mrtvih in ranjenih v bitki pri Štipu je naravnost gorostasno.

Dunaj, 2. julija. Potrjujejo se poročila o strahovitem porazu Bolgarov pri Štipu. Boj je bil nepopisno krvav. Zmagovalec Srbi sami so izgubili 40 oficirjev in 2000 vojakov.

Ki so obležali mrtvi na bojnem polju. Število mrtvih in ranjenih skupaj znaša okoli 5000 na srbski strani. Izgube na bolgarski strani so bile ogromno večje.

KRI SE JE BOLGAROM OHLA-DILA.

Kri, ki so jo Srbi puščali Bolgarom, že rodi sadove in sicer dobre.

Sofija, 2. julija. Dr. Danev je danes izjavil, da je bolgarska vlada odločno proti vojaški razrešitvi obstoječega konflikta in da bo skušala takšno rešitev preprečiti z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago. (Glej, glej! Če s tem primerjamo dosedanje pisanje vladnega organa »Mira«, ki je pisal, da je treba Srbom še enkrat v sponi poklicati Slinico — moremo konstatirati velik preobrat v bolgarski bojaželjnosti.)

KAJ JE ZAPOVEDALA BOLGAR-SKA VLADA?

Pariz, 2. julija. »Temps« poroča iz Petrograda, da se položaj danes že mirneje presoja. Sazonov je dobil zagotovilo, da bodo ministrski predsedniki balkanskih držav vse moči napeli, da se krvavi spopadi ne bodo več vršili. Bolgarska vlada je izdala na svoje čete povelje, da se imajo takoj ustaviti vsa prodiranja. (Povelje je bilo nepotrebno, ker za to so poskrbeli srbski bajoneti!) Ruski poslanik Hartwig v Belgradu je interveniral pri srbski vladi, da izda dnevno povelje.

BOLGARI POTISNjeni ZA SVOJE PRVOTNE POZICIJE.

Frankobrod, 2. julija. »Kölnische Zeitung« poroča, da so bili Bolgari od Srbov zagnani za linijo Egri Palanke.

SRBSKA VLADA NI IZDALA POVELJA ZA OFENZIVO.

Pariz, 2. julija. Srbski poslanik tu je odločno dementiral vesti, kakor da bi bila srbska vlada izdala povelje za ofenzivo.

SRBSKI MINISTRSKI SVET.

Belgrad, 2. julija. Danes dopoldne se je tu vršil ministrski svet, ki je imel za predmet posvetovanja proglasitev vojne proklamacije.

ČRNOGORCI V BITKI PRI ŠTIPU.

Belgrad, 2. julija. V boju pri Štipu so se ob srbski strani odlikovale tudi črnogorske čete.

KLJUB VOJNI — MIRNA RAZREŠITEV.

London, 2. julija. Od strani srbske in bolgarske strani se prizadeva, da se spor kljub in brez ozira na krvave boje mirno razreši.

DANEV POJDE V PETROGRAD.

Sofija, 2. julija. Tu se vsaki dan pričakuje, da odpotuje dr. Danev v Petrograd. Ker pa noče potovati skozi Bukarešto, je naprosila bolgarske vlade rusko, da ji da na razpolago ladjo. Ruska vlada je odposlala v Varno torpednega lovca, ki odpelje dr. Daneva v Sevastopol.

KONFERENCA V PETROGRADU.

London, 2. julija. V zanesljivo informiranih krogih se trdi, da se vrši v Petrogradu konferenca ministrskih predsednikov balkanskih držav tekom prihodnjih dni.

PRESOJANJE POLOŽAJA V RUMUNIJ.

Bukarešta, 2. julija. V presojanju položaja ni v merodajnih krogih nastala nobena izprememba. Ni se napravilo nobenih novih odredb. Pričakuje se potrditve poročila, da se vrši konferenca ministrskih predsednikov balkanskih držav.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Centenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

V Vegovi ulici št. 6. je po nizki ceni na prodaj: 3 kredence za jedilne sobe, 2 kuhinjski kredenci, 2 salonski omari, razne podobe, železne postelje, različni otroški vozički, 1 zofa.

Za trgovino s papirjem in galanterijo se sprejme takoj 1 učenka (začetnica) in 1 blagajničarka. Pis-mene ponudbe na poštni predal šte. 123, Ljubljana. 593-3

Mesarskega vajenca se takoj sprejme. Ravnotam se proda dobro ohranjen acetilen aparat. I. Marinšek, mesar in gostilničar na Glincah pri Ljubljani. 578-3

Mizarskega vajenca sprejme takoj tiskar Zorman & Skafar, Ljubljana. Prečna ul. 4.

Dobro vpeljana čevljarska obrt

se radi boleznimi z vsem orodjem in pohištvo, kakor tudi popolnoma novim strojem prav ceno proda, Naslov v »Prvi anončni pisarni«.

Tovarna pianinov Anton Pečar, Trst ulica Farneto šte. 42.

izdeluje po naročilu pianine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovejšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovsod najboljši sloves. Priporočam se slav. učitelstvu, preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za naročila, kakor tudi vsako ugaševanje in popraviljanje glasbenih instrumentov.

Velika zaloga čevljev domačega in tujega izdelka.

Naročila se sprejemajo po meri. — Prva delavnica za popravo čevljev. Priznana dobra in točna izvršitev. Solidne cene! Velika zaloga Berson in Palma podpetnikov.

M. TREBAR, Ljubljana Sv. Petra cesta šte. 6.

POZOR!

80.000 parov čevljev 4 pari čevljev za le K 850.

Zaradi plačilnih težav mi je naročilo več velikih tovarov, da prodam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej radi tega vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, z zbitimi podplati rujava ali črna usnje, jako elegantna najnovejša fazona velikost 11 Nr. Cm. Vse štiri pari stanejo le K 850. Razpošiljatev po povzetju.

D. Wulkan, Krakovo (Avstr.) Isaka 3.—646 Zamena dopustna, tudi denar nazaj.

3

„Popolna razprodaja“

radi pozne sezije vseh vrst zaostalih otroških in damskih slamnikov po zelo znižani ceni.

Modni salon

STUCHLY-MASCHKE

Velika izbira žalnih klobukov

3

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slamnike, ki so preje stali	12—14 K	za	6 K
spalne obleke	13—16	„	7 „
bele obleke zadnje nov.	40—50	„	14 „
prašne plašče	18—20	„	10 „

Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode in otroke po najnižjih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Javna dražba

Predovičevih posestev

se vrši dne 7., 8. in 9. julija ob 9. uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani soba šte. 18.

Najmanjši ponudek znaša za hiše s pritlikino in sicer: na Ambroževem trgu šte. 7 (75.530— K), go-spodarsko poslopje istotam (9590— kron), na Poljanski cesti šte. 60 (109.200— K), na Zaloški cesti šte. 67 žandarmerija (11.600— K), na Zaloški cesti šte. 18 pošta (11.480— K), ob Zaloški cesti šte. 9 (3.720— K), za žrebčarno na Selu šte. 7, gostilniško poslopje (36.980— K), v Hradskega vasi šte. 20 (7.610— K), za hleve in gospodarsko poslopje Poljanski cesti št. 60 (56.280— K, za svinjsko pitališče s hišico in vodn-akom (17.470— K), hiša Predovičevo selo 22 (37.640 K).

Pojasnila dajejo: c. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, soba šte. 18, Ljubljanska kreditna banka in g. dr. Karl Triller, odvetnik v Ljubljani.

Del. glavnic: K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2. (lastna hiša)

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 ³/₄ %

Rez. fond nad K 1,000.000.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraz-novrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432.56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.698.77.

„SLAVIJA“ Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje Generalno zastopstvo v Ljubljani čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v naj-krajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mla-dinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.